

Aan de Tweede Kamer t.a.v. de vaste Kamercommissie voor
Sociale Zaken en Werkgelegenheid (cie.szw@tweedekamer.nl)

Datum
3 september 2025

Bijlage(n)
-

Contactpersoon
Maarten Hijink (Maarten.hijink@valente.nl)

Doorkiesnummer
06-14855465

Onderwerp
Commissiedebat Arbeidsmigratie

Ons kenmerk
VA25-033

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Op 11 september 2025 voert u een Commissiedebat over Arbeidsmigratie. Arbeidsmigranten werken vaak voor weinig geld onder slechte arbeids- en woonomstandigheden in Nederland. Het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten deed in 2020 (!) aanbevelingen om de positie van arbeidsmigranten in Nederland te verbeteren en misstanden tegen te gaan. Helaas ontbreken nog werkende maatregelen. Hierdoor is het aantal dakloze arbeidsmigranten uit de EU schrikbarend gestegen. Veel arbeidsmigranten leven in schrijnende omstandigheden en brengen de nacht door op straat, in parkeergarages of in parken. Valente vraagt u dringend om aandacht voor vijf punten:

- Voer een fundamenteel debat over de toekomst van arbeidsmigratie in Nederland
- Leg snel verplichtingen op aan werkgevers en pak malafide uitzendbureaus aan
- Waarborg medische noodzakelijke zorg voor arbeidsmigranten en schrap bezuiniging
- Waarborg de toegang tot opvang voor rechthebbende arbeidsmigranten
- Realiseer snel specifieke hulp en opvang voor dakloze arbeidsmigranten

Voer een fundamenteel debat over de toekomst van arbeidsmigratie in Nederland

Valente vindt het hoog tijd voor een fundamentele discussie over arbeidsmigratie in Nederland. Het Nederlandse economische model leunt steeds zwaarder op een groot aantal arbeidsmigranten, naar verwachting meer dan één miljoen in 2030, terwijl onze samenleving daar onvoldoende op berekend is.¹ De enorme dakloosheid onder deze groep maakt duidelijk dat de huidige koers onhoudbaar is.

Dringt u aan op een fundamenteel debat over de toekomst van arbeidsmigratie in Nederland waarbij de verhouding tussen economische belangen en andere belangen kan worden bediscussieerd?

Leg snel aanvullende verplichtingen op aan werkgevers en pak malafide uitzendbureaus aan

De arbeidsomstandigheden en rechtspositie van arbeidsmigranten zijn slecht gewaarborgd. Beëindiging van de werkrelatie leidt vaak direct tot dakloosheid. Het wetsvoorstel Toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten richt zich op regulering van uitzendbureaus en andere uitleners om arbeidsmigranten beter te beschermen en misstanden aan te pakken. Valente heeft aangedrongen² op aanvullende waarborgen, zoals verplichte inschrijving van EU-arbeidsmigranten in de BRP door werkgevers én continuering van huisvesting na beëindiging van de arbeidsrelatie.

Vraagt u de minister zowel inschrijving in de BRP als voortzetting van huisvesting (na beëindiging arbeidsrelatie) verplichtend richting werkgevers en uitleners op te nemen in aanvullende regelgeving?

¹ Zie bijv. [Bouwstenen voor doordachte sturing op arbeidsmigratie | Nieuwsbericht | Rijksoverheid.nl](#)

² [Oproep aan leden Tweede Kamer: repareer wetsvoorstel TTA - Vereniging Valente](#)

Waarborg medische noodzakelijke zorg voor arbeidsmigranten en schrap bezuiniging

Dakloze arbeidsmigranten hebben recht op medische zorg als een arts dit noodzakelijk acht, ook als ze onverzekerd zijn. Deze kosten kunnen worden gedekt door de subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg onverzekerden. In de praktijk verloopt het ontvangen van deze zorg vaak moeizaam en komt daardoor vaak laat tot stand (lees [dit interview met een straatdokter](#)). De minister heeft u geïnformeerd³ over inspanningen gericht op het voorkomen en oplossen van onverzekerde en betere toegang tot zorg voor onverzekerden. Een aantal belangrijke moties⁴ daarvoor zijn aangenomen door uw Kamer. Maar het kabinet bezuinigt vanaf 2027 ook € 40 miljoen op deze regeling⁵. Valente ondersteunt de wens 'een zorgverzekering voor iedereen'. Tegelijk vinden wij dat de toegang tot zorg niet op voorhand moet worden bemoeilijkt door de bezuiniging.

Vraagt u de minister of de medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerde arbeidsmigranten voldoende geboden blijft worden? Dringt u erop aan de op voorhand ingeboekte bezuiniging te schrappen?

Waarborg de toegang tot opvang voor rechthebbende arbeidsmigranten

EU-burgers kunnen toegang krijgen tot Wmo-voorzieningen als ze arbeidsrechten in Nederland hebben opgebouwd en voldoen aan de Wmo-criteria. In 2024 is een checklist voor gelijke behandeling van EU-burgers⁶ gepubliceerd om gemeenten te helpen beoordelen of een EU-burger recht heeft op voorzieningen. Verwacht werd dat meer dakloze EU-burgers hiermee toegang zouden krijgen tot opvang, maar wij ontvangen signalen dat de checklist nog niet overal gebruikt wordt en dat gemeenten mensen weigeren, terwijl zij ogenschijnlijk wel recht hebben op opvang.

Vraagt u de minister welke maatregelen zij neemt om te waarborgen dat rechthebbende arbeidsmigranten daadwerkelijk toegang krijgen tot voorzieningen als opvang?

Realiseer snel de specifieke hulp en opvang voor dakloze arbeidsmigranten uit de EU

Uit pilots kortdurende opvang van en hulp aan dakloze EU-burgers blijkt dat het mogelijk is opvang te bieden en tegelijk hen te begeleiden naar nieuw werk of terugkeer naar het land van herkomst.⁷ Deze specifieke opvang- en hulpmogelijkheden blijven de komende jaren helaas nodig, want het aantal dakloze arbeidsmigranten groeide de afgelopen periode enorm. Wij zijn dan ook blij dat het kabinet budget voor meerjarige voortzetting én uitbreiding heeft geraamd. Snelle realisatie hiervan is nodig en kan levensreddend zijn, met winterse omstandigheden die zich weer zullen aandienen.

Vraagt u de minister om haast te maken met het realiseren van deze specifieke opvang en hulp voor dakloze EU-burgers, zodat deze beschikbaar zijn voordat er sprake is van winterse omstandigheden?

Mocht u vragen hebben over deze brief, neem dan gerust contact op met mij op of met onze adviseur public affairs. Ik wens u een goed debat toe.

Met vriendelijke groet,

Maarten Hijink
directeur Valente

³ [Voortgang nieuwe regeling zorgkosten onverzekerden en aanpak onverzekerde, d.d. 3 juli 2025](#)

⁴ Zoals de motie voorkomen dat dakloze mensen hun zorgpolis verliezen door uitschrijving van hun briefadres, en de motie om met een actieplan te komen om de toegang van onverzekerde mensen tot de zorg te verbeteren.

⁵ [Kamerbrief over bezuiniging subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

⁶ [Checklist gelijke behandeling EU-burgers | Thema Zorg & welzijn: maatregelen | Arbeidsmigratie in goede banen](#)

⁷ [Evaluatie kortdurende opvang dakloze EU-burgers | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)